

[Kirsten Lee]

Der er flere, der har argumenteret med, at man helst skulle undgå at spørge om tilladelse både til at fjerne organer med henblik på transplantationer og med henblik på obduktion, fordi det er så pinefuldt at spørge folk i en sådan situation. Det er selvfølgelig en krise, når man står ved et dødsleje.

Efter min opfattelse skal man ikke fratage mennesker ansvar og stillingtagen selv i krisesituationer. Og al erfaring viser, at i de situationer, hvor det er allersværest at tage stilling, nemlig når det drejer sig om forældre, der netop har mistet et barn, er forældre ganske glimrende i stand til at tage stilling. Og det har været rutine hos alle danske børnelæger altid at spørge forældre til afdøde børn om tilladelse til obduktion eller transplantation til organer. Der er ikke nogen grund til, at vi herinde skal fratage nogen det ansvar.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Jeg må protestere, når fru Inger Stilling Pedersen siger, at det gælder om at få et mere naturligt forhold til døden, for jeg ved ikke, hvad et naturligt forhold til døden er. Jeg har været tæt på det mange gange, og jeg kender ingen lykkelige modeller. Der er ingen her, der kan påberåbe sig at have et naturligt forhold til døden. Og hvis de gør det, siger de noget om sig selv. Det er ikke en kritik specielt af fru Inger Stilling Pedersen.

Jeg vil gerne sige, at nogle i vores gruppe har ment, at de var særlig socialistiske, når nu flertallet har ment, at det modsatte var deres grundholdning, at det var respekten for den enkeltes ret. Det vil jeg protestere over for ud fra det synspunkt, at vi ikke skal pådutte hinanden naturligt/unaturligt.

Jeg kan forstå, fru Pia Kjærsgaard mener, at naturligt er det samme som praktisk. For det er klart, det er det mest praktiske, hvis der foreligger et skjult tilsagn, hvis man ikke har sagt nej.

Endelig vil jeg sige til fru Kirsten Lee i forlængelse af dette her, at jeg også synes, det er et overgreb at bruge en formulering nu, hvor man siger, at man ikke skal fratage mennesker et ansvar i en krisesituation. Det er ikke nogen fair måde at sige de ting på heller, for der er jo valg, vi ikke skal bringes i. Heldigvis er der masser af valg, som de fleste af os ikke skal bringes i, og det at blive fri for at komme i dem er ikke det samme som at få frataget et ansvar.

Indimellem skal vi herinde i Folketinget faktisk sige, vi påtager os nogle valg, fordi folk ikke skal bringes i dem. Og det er ikke en umyndiggørende situation. Jeg føler personlig, det er en belastning, som er forkert – jeg mener, det er et overgreb – at tvinge folk til at skulle tage stilling i den situation. Og jeg tror, der bliver truffet mange tvivlsomme valg, netop fordi jeg selv har fulgt det og oplevet mennesker, der vælger en desperat mening i det meningsløse. Det er en af grundene til, at det er så vigtigt at holde transplantationen ude fra dødsriteriedebatten.

(Kort bemærkning).

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Det kan være svært med en kort bemærkning med så mange spørgsmål.

Et naturligt syn på døden får man aldrig set med vores øjne. Det, jeg mente med det, er bare dette, at vi alle sammen ved, at der er en dag, hvor vi ikke skal være her længere, og netop at vi, når vi er i denne situation, ikke ønsker at komme herfra. Men det hænger jo meget nøje sammen med, at efterhånden som læger på sygehusene bliver dygtigere og dygtigere og kan redde flere og flere, er der til sidst ingen, der vil finde sig i ikke at få overhovedet alt, hvad man kan få, og få gjort alt, hvad man overhovedet kan gøre. Og det koster utrolig mange penge, og der bliver ikke organer nok til alle dem, der gerne vil have dem, så vi kommer garanteret ind i nogle situationer i de kommende år, der bliver meget vanskelige.

Jeg kan ikke give fru Kirsten Lee ret i, at der er nogen problemer i det, når vi siger, at det er en selv, der skal afgøre det. De henvendelser, jeg har fået fra forældre, viser, at det er nogle vanskelige situationer, man står i, enten man siger ja eller nej. Reaktionen kommer ofte bagefter, og så kan det godt være, lægerne ikke ser den.

Fru Pia Kjærsgaard siger, at det ikke er socialisme, det kan måske også forklares lidt bedre. Jeg mener, at legemet faktisk tilhører det offentlige, fordi man automatisk er donor, hvis man ikke har tilkendegivet noget. Det var det, jeg mente, og så kan jeg godt tage det socialistiske væk, for at hverken fru Margrete Auken eller andre skal lægge andet i det end det, jeg gør.

Jeg mener ganske enkelt dette, at det er mennesket selv, der skal afgøre, om det vil være do-